

Nazwa i adres Zamawiającego:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30
NIP 526-128-16-38; REGON 000063880
<https://www.gov.pl/rolnictwo>

Warszawa, 07.08.2018 r.

Przetarg nieograniczony, znak: BDG.zp.23.1.59.2018

**SPECYFIKACJA
ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA**
(zwana dalej „SIWZ”)

Dotyczy:

postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego przez Zamawiającego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 39 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Przedmiotem zamówienia jest przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pt. „Ocena rezultatów wdrażania i oddziaływania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w latach 2014-2018”, z możliwością składania ofert częściowych.

Kody i nazwy ze Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) opisujące przedmiot zamówienia:
73.11.00.00-6 – usługi badawcze.

ROZDZIAŁ I.
Opis przedmiotu zamówienia

1. Przedmiotem zamówienia jest przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pt. „Ocena rezultatów wdrażania i oddziaływania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w latach 2014-2018”. Zamówienie składa się z następujących części (zadań):
Część I (Zadanie I) – konkurencyjność, innowacja, transfer wiedzy;
Część II (Zadanie II) – środowisko, klimat;
Część III (Zadanie III) – zatrudnienie, rozwój lokalny;
Część IV (Zadanie IV) – Pomoc Techniczna, Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich.
2. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia znajduje się w załączonym projekcie umowy (**załącznik nr 1 do SIWZ**).
3. Zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych.
4. Zamawiający nie dopuszcza składania ofert wariantowych, nie zamierza zawrzeć umowy ramowej, nie zamierza ustanowić dynamicznego systemu zakupów, nie przewiduje wyboru najkorzystniejszej oferty z zastosowaniem aukcji elektronicznej.
5. Zamawiający na podstawie art. 36b ust. 1 ustawy żąda, aby Wykonawca wskazał w ofercie części zamówienia, których wykonanie zamierza powierzyć podwykonawcom oraz podał firmy (nazwy) podwykonawców.

ROZDZIAŁ II.
Opis sposobu przygotowania oferty

1. Treść oferty musi odpowiadać treści SIWZ.
2. Oferta zostanie sporządzona w języku polskim, zgodnie z treścią formularza oferty, którego wzór stanowi **załącznik nr 2 do SIWZ**.
3. Ofertę składa się w formie pisemnej.
4. Oferta musi być podpisana przez Wykonawcę, osobę/y reprezentującą/e Wykonawcę zgodnie z zasadami reprezentacji wskazanymi we właściwym rejestrze, osobę/osoby uprawnioną/e do reprezentowania Wykonawcy albo osobę/y działającą/e na podstawie pełnomocnictwa, przy czym pełnomocnictwo to musi być załączone do oferty jako oryginał albo kopia poświadczona notarialnie.
5. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia, muszą ustanowić pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie niniejszego zamówienia lub do reprezentowania ich w postępowaniu oraz do zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. W takim przypadku, wraz z ofertą należy złożyć stosowne pełnomocnictwo określające sposób współdziałania Wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie (oryginał albo kopia poświadczona notarialnie).
6. Oświadczenia oraz zobowiązania, należy składać w oryginale, natomiast pozostałe dokumenty są składane w oryginale lub jako kopie poświadczone za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę. Dotyczy to również dokumentów składanych przez Wykonawcę na skutek wezwania przez Zamawiającego na podstawie art. 26 ust. 2 i 3 ustawy.
7. Ilekroć w SIWZ, a także w załącznikach do SIWZ występuje wymóg podpisywania oświadczeń lub dokumentów, należy przez to rozumieć, że oświadczenia i dokumenty te powinny być opatrzone podpisem/podpisami osoby/osób wskazanych w ust. 4.
8. Poświadczenia za zgodność z oryginałem dokonuje odpowiednio Wykonawca, podmiot na którego zdolnościach lub sytuacji polega Wykonawca, Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego albo podwykonawca, w zakresie dokumentów, które każdego z nich dotyczą.

9. Dokumenty i oświadczenia sporządzone w języku obcym należy złożyć wraz z tłumaczeniem na język polski.
10. Wszelkie poprawki lub zmiany w tekście oferty mają być parafowane własnoręcznie przez osobę/y podpisującą ofertę.
11. Ofertę wraz ze wszystkimi wymaganymi oświadczeniami i dokumentami należy złożyć w miejscu wskazanym w SIWZ, w zamkniętym opakowaniu/kopercie, w sposób zabezpieczający nienaruszalność do terminu otwarcia ofert.
12. Dokumenty w ofercie, stanowiące informację zastrzeżoną dla innych uczestników postępowania, tj. stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.), powinny znajdować się w oddzielnej zamkniętej kopercie opatrzonej napisem „DOKUMENTY ZASTRZEŻONE”.
13. Praktyczne zalecenia (nie obligatoryjne) dotyczące ułożenia dokumentów w ofercie:
 - 1) dokumenty ułożyć w trzech grupach, wg kolejności:
 - a) formularz oferty + załączniki do oferty (np. ewentualne pełnomocnictwa),
 - b) oświadczenia i dokumenty wymienione w Rozdziale V SIWZ,
 - c) oświadczenia i dokumenty wymienione w Rozdziale VI SIWZ;
 - 2) wszystkie kartki ponumerować i spiąć/zszyć/zbindować itp., **za wyjątkiem:** ewentualnych dokumentów zastrzeżonych przez Wykonawcę na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy.
14. Wykonawca ponosi wszystkie koszty związane z przygotowaniem i złożeniem oferty.

ROZDZIAŁ III.

Termin wykonania zamówienia

Zamówienie, w odniesieniu do każdej części zamówienia (zadania), zostanie wykonane w terminie do dnia **15 kwietnia 2019 r.**

ROZDZIAŁ IV.

Warunki udziału w postępowaniu oraz podstawy wykluczenia z postępowania

1. O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy:
 - 1.1 spełniają warunki udziału w postępowaniu dotyczące zdolności technicznej lub zawodowej (w odniesieniu do każdej części zamówienia):**
 - 1) Zamawiający uzna warunek udziału w postępowaniu za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej 3 usługi, z których każda polegała na wykonaniu:
 - a) badań, ocen lub analiz dotyczących wpływu Wspólnej Polityki Rolnej na rozwój społeczno – gospodarczy Polski lub środowisko, lub
 - b) badań ewaluacyjnych w zakresie wpływu realizacji programów współfinansowanych ze środków UE na rozwój obszarów wiejskich;
 - 2) Zamawiający uzna warunek udziału w postępowaniu za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że dysponuje lub będzie dysponował:

Część I (zadanie I) – Konkurencyjność, innowacja, transfer wiedzy:

co najmniej **5 (pięcioma) osobami**, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadającymi wykształcenie wyższe oraz następujące kwalifikacje zawodowe i doświadczenie:

- a) osobą pełniącą funkcję kierownika/koordynatora zespołu badawczego, posiadającą doświadczenie w kierowaniu/koordynowaniu co najmniej 3 badaniami ewaluacyjnymi lub projektami naukowo – badawczymi z zakresu rozwoju społeczno – gospodarczego / rozwoju obszarów wiejskich, w tym 1 o wartości nie mniejszej niż 100 000 zł brutto,
- b) osobami pełniącymi funkcje członków zespołu, z których każda spełnia przynajmniej jedno z poniższych wymagań, a łącznie spełniają wszystkie niżej wymienione wymagania, potwierdzone publikacjami lub udziałem w projektach badawczych:
 - doświadczenie w realizacji co najmniej 1 badania ewaluacyjnego, którego celem była ocena wpływu netto badanej interwencji publicznej,
 - doświadczenie w stosowaniu jakościowych i ilościowych metod analizy danych, potwierdzone udziałem w minimum 2 badaniach ewaluacyjnych a w każdym z badań zastosowano równocześnie ilościowe i jakościowe techniki zbierania i analizy danych,
 - doświadczenie w realizacji co najmniej 1 badania ewaluacyjnego dotyczącego oceny wpływu polityki rozwoju obszarów wiejskich na konkurencyjność gospodarstw rolnych,
 - doświadczenie w zakresie realizacji badań, ocen lub analiz wykorzystujących dane FADN (Farm Accountancy Data Network).

Część II (Zadanie II) – Środowisko, klimat:

co najmniej **5 (pięcioma) osobami**, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadającymi wykształcenie wyższe oraz następujące kwalifikacje zawodowe i doświadczenie:

- a) osobą, pełniącą funkcję kierownika/koordynatora zespołu badawczego, posiadającą doświadczenie w kierowaniu/koordynowaniu co najmniej 3 badaniami ewaluacyjnymi lub projektami naukowo – badawczymi aspektów środowiskowych z zakresu rozwoju społeczno – gospodarczego / rozwoju obszarów wiejskich, w tym 1 o wartości nie mniejszej niż 100 000 zł brutto,
- b) osobami pełniącymi funkcje członków zespołu, z których każda spełnia przynajmniej jedno z poniższych wymagań, a łącznie spełniają wszystkie niżej wymienione wymagania, potwierdzone publikacjami lub udziałem w projektach badawczych:
 - doświadczenie w realizacji co najmniej 1 badania ewaluacyjnego, którego celem była ocena wpływu netto badanej interwencji publicznej,
 - doświadczenie w stosowaniu jakościowych i ilościowych metod analizy danych, potwierdzone udziałem w minimum 2 badaniach ewaluacyjnych a w każdym z badań zastosowano równocześnie ilościowe i jakościowe techniki zbierania i analizy danych,
 - doświadczenie w realizacji co najmniej 1 badania ewaluacyjnego lub projektu badawczego, w którym zastosowano analizy przestrzenne z wykorzystaniem metod GIS (Geographic Information System),
 - doświadczenie w zakresie oceny wpływu instrumentów polityki rozwoju obszarów wiejskich na środowisko lub klimat.

Część III (zadanie III) – Zatrudnienie, rozwój lokalny:

co najmniej **5 (pięcioma) osobami**, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadającymi wykształcenie wyższe oraz następujące kwalifikacje zawodowe i doświadczenie:

- a) osobą pełniącą funkcję kierownika/koordynatora zespołu badawczego, posiadającą doświadczenie w kierowaniu/koordynowaniu co najmniej 3 badaniami ewaluacyjnymi lub projektami naukowo – badawczymi z zakresu rozwoju społeczno – gospodarczego / rozwoju obszarów wiejskich, w tym 1 o wartości nie mniejszej niż 100 000 zł brutto,
- b) osobami pełniącymi funkcje członków zespołu, z których każda spełnia przynajmniej jedno z poniższych wymagań, a łącznie spełniają wszystkie niżej wymienione wymagania, potwierdzone publikacjami lub udziałem w projektach badawczych:
 - doświadczenie w realizacji co najmniej 1 badania ewaluacyjnego, którego celem była ocena wpływu netto badanej interwencji publicznej,
 - doświadczenie w stosowaniu jakościowych i ilościowych metod analizy danych, potwierdzone udziałem w minimum 2 badaniach ewaluacyjnych, a w każdym z badań zastosowano równocześnie ilościowe i jakościowe techniki zbierania i analizy danych,
 - doświadczenie w zakresie oceny wpływu instrumentów polityki rozwoju obszarów wiejskich na jakość życia,
 - doświadczenie w zakresie oceny wpływu instrumentów polityki rozwoju obszarów wiejskich na rynek pracy,
 - doświadczenie w zakresie realizacji badań, ocen lub analiz z zakresu podejścia Leader.

Część IV (Zadanie IV) – Pomoc techniczna, KSOW:

co najmniej **4 (czterema) osobami**, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadającymi wykształcenie wyższe oraz następujące kwalifikacje zawodowe i doświadczenie:

- a) osobą pełniącą funkcję kierownika/koordynatora zespołu badawczego, posiadającą doświadczenie w kierowaniu/koordynowaniu co najmniej 3 badaniami ewaluacyjnymi lub projektami naukowo – badawczymi z zakresu rozwoju społeczno – gospodarczego / rozwoju obszarów wiejskich, w tym 1 o wartości nie mniejszej niż 100 000 zł brutto,
- b) osobami pełniącymi funkcje członków zespołu, z których każda spełnia przynajmniej jedno z poniższych wymagań, a łącznie spełniają wszystkie niżej wymienione wymagania, potwierdzone publikacjami lub udziałem w projektach badawczych:
 - doświadczenie w stosowaniu jakościowych i ilościowych metod analizy danych, potwierdzone udziałem w minimum 2 badaniach ewaluacyjnych, a w każdym z badań zastosowano równocześnie ilościowe i jakościowe techniki zbierania i analizy danych,
 - doświadczenie w realizacji co najmniej 1 badania ewaluacyjnego, w ramach którego zrealizowano minimum 1000 wywiadów/ankiet, dowolną techniką zbierania danych,
 - doświadczenie w zakresie realizacji badań, ocen lub analiz dotyczących programów/działań/polityk wspierania rozwoju obszarów wiejskich,
 - doświadczenie w zakresie realizacji badań ewaluacyjnych programów, współfinansowanych ze środków UE,
 - posiadanie wiedzy i doświadczenia z zakresu funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich,
 - posiadanie wiedzy i doświadczenia z zakresu zasad finansowania i realizacji Pomocy Technicznej wdrażanej w ramach programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

1.2 nie podlegają wykluczeniu na podstawie przesłanek określonych w art. 24 ust. 1 pkt 12-23 ustawy.

2. W przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, warunki określone w ust. 1.1 musi spełniać co najmniej jeden Wykonawca lub wszyscy Wykonawcy łącznie, natomiast warunek z ust. 1.2 musi spełniać każdy Wykonawca z osobna.
3. Zamawiający dokona oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia na podstawie oświadczeń i dokumentów wskazanych w Rozdziale V SIWZ.
4. Wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, polegać na zasadach określonych w art. 22a ustawy na zdolnościach technicznych lub zawodowych, lub sytuacji ekonomicznej lub finansowej innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków prawnych.

ROZDZIAŁ V.

Wykaz oświadczeń i dokumentów wymaganych dla wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia

1. Wykonawca wraz z ofertą złoży oświadczenia:
 - 1) o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 3 do SIWZ**,
 - 2) o braku podstaw wykluczenia. Wzór oświadczenia stanowi **załącznik nr 4 do SIWZ**.
2. W przypadku oferty składanej przez Wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia publicznego, oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, składa każdy z tych Wykonawców odrębnie.
3. Jeżeli Wykonawca polega na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków, **to zobowiązany jest udowodnić Zamawiającemu, iż realizując zamówienie, będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych podmiotów**, w szczególności przedstawiając w tym celu pisemne zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia. Dokument, z którego będzie wynikać zobowiązanie podmiotu trzeciego powinien wyrażać w sposób wyraźny i jednoznaczny wolę udzielenia Wykonawcy, ubiegającemu się o zamówienie odpowiedniego zasobu oraz wskazywać w szczególności:
 - a) zakres dostępnych Wykonawcy zasobów innego podmiotu,
 - b) sposób wykorzystania zasobów innego podmiotu, przez Wykonawcę, przy wykonywaniu zamówienia,
 - c) zakres i okres udziału innego podmiotu przy wykonywaniu zamówienia publicznego,
 - d) czy podmiot, na zdolnościach którego wykonawca polega w odniesieniu do warunków udziału w postępowaniu dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, zrealizuje usługi, których wskazane zdolności dotyczą (informacje w tym zakresie należy podać, jeżeli warunek dotyczy dysponowania osobami).Przykładowy wzór zobowiązania podmiotu podany jest w **załączniku nr 5 do SIWZ**. Zobowiązanie należy złożyć w oryginale.
4. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia **może wezwać** Wykonawcę, którego oferta zostanie oceniona jako najkorzystniejsza, do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż **5 dni** terminie, dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, tj.:
 - a) **wykazu usług** wykonanych w okresie 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wraz z podaniem

przedmiotu, dat wykonania i podmiotów na rzecz których usługi zostały wykonane, oraz załączeniem dowodów określających, czy te usługi zostały wykonane należycie. Wzór wykazu wykonanych usług stanowi **załącznik nr 6 do SIWZ**.

Dowodami określającymi czy usługi zostały wykonane należycie, są dowody wymienione w § 2 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. poz. 1126), tj.:

- 1) referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego usługi były wykonywane;
 - 2) oświadczenie Wykonawcy potwierdzające należyte wykonanie usług – jeżeli z uzasadnionych przyczyn o obiektywnym charakterze, Wykonawca nie jest w stanie uzyskać referencji bądź dokumentów, o których mowa w pkt 1, przy czym w przypadku gdy Wykonawca składa oświadczenie, zobowiązany jest podać przyczyny braku możliwości uzyskania referencji bądź dokumentów potwierdzających należyte wykonanie usług,
- b) **wykazu osób** (oddzielnie dla każdej części zamówienia, na którą jest składana oferta) skierowanych przez Wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego, uczestniczących w realizacji zamówienia, wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych i doświadczenia niezbędnych do wykonania zamówienia publicznego, wykształcenia, zakresu wykonywanych przez nich czynności oraz informacją o podstawie do dysponowania tymi osobami. Wzór wykazu osób stanowi **załącznik nr 7 do SIWZ**.
5. Wykonawca w terminie 3 dni od dnia zamieszczenia na stronie internetowej MRiRW <https://www.gov.pl/rolnictwo/zamowienia-publiczne-2018-r> informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5 ustawy, składa oświadczenie Wykonawcy o przynależności albo braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 798), z Wykonawcami, którzy złożyli odrębne oferty w przedmiotowym postępowaniu. Wzór oświadczenia określony jest w **załączniku nr 8 do SIWZ**. W przypadku przynależności do tej samej grupy kapitałowej Wykonawca może złożyć wraz z oświadczeniem dokumenty bądź informacje potwierdzające, że powiązania z innym wykonawcą nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia. W przypadku oferty składanej przez Wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia publicznego, ww. oświadczenie składa każdy z tych Wykonawców odrębnie.
 6. Wykonawca, który podlega wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 13 i 14 oraz 16-20 ustawy, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę lub naprawienie szkody, wyczerpujące wyjaśnienie stanu faktycznego oraz współpracę z organami ścigania oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwom skarbowym lub nieprawidłowemu postępowaniu Wykonawcy. Postanowienia zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli wobec Wykonawcy, będącego podmiotem zbiorowym, orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.
 7. Wykonawca nie podlega wykluczeniu, jeżeli Zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu Wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione na podstawie ust. 6.

8. Jeżeli Wykonawca nie złoży oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, lub innych dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, oświadczenia lub dokumenty są niekompletne, zawierają błędy lub budzą wskazane przez Zamawiającego wątpliwości, Zamawiający wezwie do ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub do udzielenia wyjaśnień w terminie przez siebie wskazanym, chyba że mimo ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta Wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.
9. W zakresie nieuregulowanym w SIWZ zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. poz. 1126).
10. **Zamawiający, korzystając z dyspozycji art. 24aa ustawy przewiduje, że najpierw dokona oceny ofert, a następnie zbada, czy Wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu.**

ROZDZIAŁ VI.

Informacja o sposobie porozumiewania się Zamawiającego z Wykonawcami oraz przekazywania oświadczeń i dokumentów

1. W postępowaniu wnioski, zawiadomienia oraz informacje Zamawiający i Wykonawcy przekazują w języku polskim, w formie pisemnej bądź za pomocą faksu lub drogą elektroniczną. W przypadku przekazywania wniosków, zawiadomień oraz informacji faksem lub drogą elektroniczną, każda ze stron na żądanie drugiej niezwłocznie potwierdza fakt ich otrzymania.
2. Zamawiający na swojej stronie internetowej <https://www.gov.pl/rolnictwo/zamowienia-publiczne-2018-r> opublikował ogłoszenie o zamówieniu oraz niniejszą SIWZ. Na stronie tej Zamawiający będzie także publikował:
 - 1) zawiadomienia oraz informacje związane z prowadzonym postępowaniem, w tym zwłaszcza: zapytania Wykonawców o wyjaśnienie treści SIWZ wraz z wyjaśnieniami Zamawiającego do tych zapytań; zawiadomienia o zmianie treści SIWZ; zawiadomienia o przedłużeniu terminu składania ofert; informacje, o których mowa w art. 86 ust. 5 ustawy i zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty, o którym mowa w art. 92 ust. 2 ustawy,
 - 2) treści odwołań dotyczących treści ogłoszenia o zamówieniu lub postanowień SIWZ wraz z wezwaniem Wykonawców do wzięcia udziału w postępowaniu toczącym się w wyniku wniesienia odwołania; rozstrzygnięcia odwołań dotyczących treści ogłoszenia o zamówieniu lub treści SIWZ.
3. Porozumiewanie się z Zamawiającym w związku z prowadzonym postępowaniem:
 - **osoba/y/ uprawnione do kontaktów z Wykonawcami: Anna Gajda,**
 - **faks do korespondencji: (22) 623-23-15,**
 - **e-mail do korespondencji: Anna.Gajda@minrol.gov.pl,**
 - **korespondencja pisemna za pośrednictwem poczty, kuriera lub składana w Biurze Przepustek MRiRW, 00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30 lub osobiście w Wydziale Zamówień Publicznych, pok. 122, od poniedziałku do piątku w godz. 8.15-16.15.**
4. Zamawiający nie przewiduje zwołania zebrania wszystkich Wykonawców w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących SIWZ.

5. Wykonawca może zwrócić się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści SIWZ. Zamawiający udzieli wyjaśnień niezwłocznie, jednak nie później niż na **2 dni** przed upływem terminu składania ofert, **pod warunkiem, że wniosek o wyjaśnienie treści SIWZ wpłynie do Zamawiającego nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa wyznaczonego terminu składania ofert.**
6. Przedłużenie terminu składania ofert nie wpływa na bieg terminu składania wniosku, o którym mowa w ust. 5.

ROZDZIAŁ VII.

Wadium

Zamawiający nie żąda wniesienia wadium.

ROZDZIAŁ VIII.

Termin związania ofertą

1. Składający ofertę jest nią związany przez okres 30 dni od upływu terminu składania ofert.
2. Wykonawca samodzielnie lub na wniosek Zamawiającego może przedłużyć termin związania ofertą.
3. Zamawiający może tylko raz, co najmniej na 3 dni przed upływem terminu związania ofertą, zwrócić się do Wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o oznaczony okres, nie dłuższy jednak niż 60 dni.

ROZDZIAŁ IX.

Składanie ofert

1. Każdy Wykonawca może złożyć tylko jedną ofertę na dowolną liczbę części zamówienia.
2. Ofertę składa się w formie pisemnej.
3. Ofertę należy złożyć w miejscu wskazanym w SIWZ, w zamkniętym opakowaniu /kopercie, w sposób zabezpieczający nienaruszalność do terminu otwarcia ofert. Koperta /opakowanie z ofertą ma posiadać następujące oznaczenie:

**Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Wydział Zamówień Publicznych, pok. 122
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa**

Oferta w postępowaniu znak: BDG.zp.23.1.59.2018 – przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pt. „Ocena rezultatów wdrażania i oddziaływania PROW na lata 2014-2020 w latach 2014-2018 – Część (zadanie) nr”

4. Ofertę należy przesłać pocztą lub złożyć w Biurze Przepustek w siedzibie Zamawiającego w Warszawie przy ul. Wspólnej 30, lub w Wydziale Zamówień Publicznych w pok. 122, **w terminie do dnia 29.08.2018 r. do godz. 10.30.** Decyduje data i godzina wpływu oferty do Zamawiającego.
5. W przypadku składania oferty osobiście w Wydziale Zamówień Publicznych należy uwzględnić czas konieczny do uzyskania przepustki (niezbędne jest posiadanie dowodu tożsamości, np. dowodu osobistego).
6. Dodatkowo na kopercie / opakowaniu należy podać: nazwę i adres siedziby Wykonawcy.
7. Oferta złożona po terminie zostanie zwrócona, na zasadach określonych w art. 84 ustawy.

ROZDZIAŁ X.
Zmiana i wycofanie ofert

1. Przed upływem terminu do składania ofert, Wykonawca może zmienić lub wycofać ofertę.
2. Żadna z ofert nie może być zmieniona ani wycofana po upływie wyznaczonego terminu składania ofert.
3. Zmiana oferty może nastąpić tylko poprzez złożenie zmienionej, pisemnej oferty według takich samych zasad jak wcześniej składana oferta. Oferta zmieniająca wcześniej złożoną ofertę musi jednoznacznie wskazywać, które postanowienia oferty są zmieniane.
4. Wykonawca może wycofać już złożoną ofertę, tylko przed upływem terminu składania ofert. Zamawiający może wydać ofertę Wykonawcy tylko na podstawie pisemnego żądania zwrotu oferty, złożonego przez osobę upoważnioną ze strony Wykonawcy do wykonania tej czynności. Upoważnienie do wycofania oferty musi być załączone do żądania zwrotu oferty.

ROZDZIAŁ XI.
Otwarcie ofert

1. **Otwarcie ofert nastąpi publicznie w dniu 29.08.2018 r. o godz. 11.00 w siedzibie Zamawiającego w Warszawie przy ul. Wspólnej 30, pok. 122.**
2. Otwarcie ofert jest jawne. Osoby zainteresowane udziałem w jawnym otwarciu ofert proszone są o przybycie 15 minut przed wyznaczonym czasem w celu uzyskania przepustek (niezbędne jest posiadanie dowodu tożsamości, np. dowodu osobistego).
3. Podczas otwarcia ofert Zamawiający poda nazwy (firmy) oraz adresy Wykonawców, a także informacje dotyczące ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach.
4. Niezwłocznie po otwarciu ofert Zamawiający zamieści na stronie internetowej MRiRW <https://www.gov.pl/rolnictwo/zamowienia-publiczne-2018-r> informacje dotyczące:
 - 1) kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie każdej części zamówienia;
 - 2) firm oraz adresów Wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie;
 - 3) ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach.
5. Na podstawie art. 96 ust. 3 ustawy oferty udostępnia się od chwili ich otwarcia.

ROZDZIAŁ XII.
Opis sposobu obliczenia ceny oferty oraz informacje
w sprawie walut obcych

1. W formularzu ofertowym (załącznik nr 2 do SIWZ) Wykonawca, w odniesieniu do każdej części zamówienia, na którą składa ofertę, poda cenę brutto oferty w złotych polskich, z dokładnością do drugiego miejsca po przecinku. W cenie oferty Wykonawca zobowiązany jest ująć wszystkie koszty związane z realizacją zamówienia.
2. Jeżeli zostanie złożona oferta, której wybór prowadziłby do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, Zamawiający w celu oceny takiej oferty doliczy do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami. Wykonawca składając ofertę poinformuje Zamawiającego, czy wybór oferty będzie prowadzić do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego, wskazując nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub świadczenie będzie prowadzić do jego powstania, oraz wskazując ich wartość bez kwoty podatku.

3. Zamawiający nie przewiduje możliwości prowadzenia rozliczeń w walutach obcych. Rozliczenia między Wykonawcą, a Zamawiającym będą dokonywane w złotych polskich.
4. Zamawiający informuje, że nie przewiduje możliwości udzielenia Wykonawcy zaliczek na poczet wykonania zamówienia.

ROZDZIAŁ XIII.
Kryteria oceny ofert

Część I, II i III (Zadanie I, II i III)

1. Oceniane będą wyłącznie oferty nie odrzucone.
2. Oferty zostaną ocenione przez Zamawiającego w oparciu o następujące kryteria i ich znaczenie:

Lp.	Nazwa kryterium	Znaczenie (%)	Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania w danym kryterium
1.	Cena	40%	40
2.	Metodologia badania	40%	40
3.	Logiczny model koncepcji badania	15%	15
4.	Sposób organizacji badania	5%	5

1) Opis kryterium „Cena” (**K1**), którym będzie się kierował Zamawiający przy wyborze oferty oraz sposób oceny ofert.

Kryterium zostanie ocenione w skali punktowej do 40 punktów, w taki sposób, że oferta najtańsza uzyska 40 punktów, pozostałe oferty otrzymają proporcjonalnie mniej punktów.

Punkty za cenę zostaną wyliczone według następującego wzoru:

$$K1 = \frac{\text{Najniższa oferowana cena brutto spośród rozpatrywanych ofert}}{\text{Cena brutto ocenianej oferty}} \times 40$$

Punktacja zostanie zaokrąglana z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

2) Opis kryterium „Metodologia badania” (**K2**), którym będzie kierował się Zamawiający przy wyborze oferty oraz sposób oceny ofert. Kryterium „Metodologia badania” zostanie ocenione w skali punktowej do 40 punktów i będzie ocenione w następujący sposób:

- a) Trafność zaproponowanej/nych metody/metod badawczych, umożliwiających oszacowanie wpływu netto wsparcia dla wspólnych wskaźników oddziaływania (do 20 pkt).

Sposób dokonywania oceny:

- 0 pkt – brak zaproponowania metod badawczych lub zaproponowane metody nie są trafne,
- 7 pkt - trafne zaproponowanie metody/metod, wraz z ich opisem wskazującym na jej/ich zasadność i wykonalność, dla mniej niż połowy wspólnych wskaźników oddziaływania,
- 14 pkt – trafne zaproponowanie metody/metod, wraz z ich opisem wskazującym na jej/ich zasadność i wykonalność, dla co najmniej połowy, ale nie wszystkich wspólnych wskaźników oddziaływania,
- 20 pkt – trafne zaproponowanie metody/metod, wraz z ich opisem wskazującym na jej/ich zasadność i wykonalność, dla wszystkich wspólnych wskaźników oddziaływania.

Przez trafność należy rozumieć zaproponowanie oraz uzasadnienie metody/metod badawczych, które są wykonalne (możliwe do zastosowania) oraz zapewniają oszacowanie wartości netto dla wspólnych wskaźników oddziaływania oraz pozwalają na sformułowanie poprawnych logicznie i metodologicznie wniosków dotyczących wpływu netto wsparcia.

- b) Spójność zaproponowanej metodyki badania z wytycznymi Komisji Europejskiej, dotyczącymi przedmiotu badania, stanowiącymi **Załącznik nr 9 do SIWZ – wytyczne „Assessment of RDP Results: How to Prepare for Reporting on Evaluation in 2017” i Załącznik nr 10 do SIWZ – wytyczne „Assessing RDP Achievements and Impacts in 2019” (do 10 pkt).**

Sposób dokonywania oceny:

- 0 pkt – zaproponowana metodyka nie jest spójna z wytycznymi,
- 5 pkt – dostateczny stopień spójności zaproponowanej metodyki badania z wytycznymi Komisji Europejskiej, dotyczącymi przedmiotu badania,
- 10 pkt – wysoki stopień spójności zaproponowanej metodyki badania z wytycznymi Komisji Europejskiej, dotyczącymi przedmiotu badania.

- c) Trafność zaproponowanych dodatkowych metod gromadzenia danych (ilościowych lub jakościowych) w stosunku do celów badania (do 10 pkt).

Sposób dokonywania oceny:

- 0 pkt – brak zaproponowania dodatkowych metod gromadzenia danych lub zaproponowane metody gromadzenia danych nie są trafne w stosunku do celów badania,
- 5 pkt – zaproponowano od 1 do 2 trafnych dodatkowych metod gromadzenia danych,
- 10 pkt – zaproponowano od 3 do 4 trafnych dodatkowych metod gromadzenia danych.

Przez trafność należy rozumieć zaproponowanie oraz uzasadnienie metody/metod gromadzenia danych, które są wykonalne (możliwe do zastosowania) oraz zapewniają realizację celów badania ewaluacyjnego (poprzez zgromadzenie materiału badawczego wystarczającego do sformułowania poprawnych logicznie i metodologicznie wniosków i jego dalszą analizę).

Oceniane będą pierwsze cztery zaproponowane metody gromadzenia danych.

- 3) Opis kryterium „**Logiczny model koncepcji badania**” (K3) (do 15 pkt), którym będzie kierował się Zamawiający przy wyborze oferty oraz sposób oceny ofert. **Logiczny model koncepcji badania** – przejrzyste i logiczne powiązanie poszczególnych etapów i elementów badania, umożliwiające tym samym pełną realizację zakresu i celów badania.

Sposób dokonywania oceny:

- 0 pkt – brak spójnego opisu realizacji badania, wskazującego zaplanowanie badania w sposób logicznie przedstawiający odpowiedzi na pytania ewaluacyjne, brak logicznego wskazania powiązań pomiędzy poszczególnymi etapami badania, niewskazanie powiązań między źródłami danych, metodami badawczymi, analizą i wnioskowaniem, w odniesieniu do każdego pytania badawczego,
- 8 pkt – dostateczny stopień zachowania spójnego ciągu logicznego, tj. dostatecznie spójny opis realizacji badania, wskazujący zaplanowanie badania w sposób logicznie przedstawiający sposób odpowiedzi na pytania ewaluacyjne, poprzez wskazanie powiązań między źródłami danych, metodami badawczymi, analizą i wnioskowaniem, w odniesieniu do każdego pytania badawczego,
- 15 pkt – wysoki stopień zachowania spójnego ciągu logicznego, tj. spójny opis realizacji badania, wskazujący zaplanowanie badania w sposób logicznie przedstawiający sposób odpowiedzi na pytania ewaluacyjne, poprzez wskazanie powiązań między źródłami danych, metodami badawczymi, analizą i wnioskowaniem, w odniesieniu do każdego pytania badawczego.

- 4) Opis kryterium „**Sposób organizacji badania**” (K4) (do 5 pkt), którym będzie kierował się Zamawiający przy wyborze oraz sposób oceny ofert.

Sposób dokonywania oceny:

- 0 pkt – brak opisu sposobu organizacji badania,
- 3 pkt – dostateczny stopień adekwatności i szczegółowości dostosowania harmonogramu prac w ramach badania i rozdysponowania zadań wśród członków zespołu do zaproponowanej koncepcji badania, w tym metodologii, pozwalający na rzetelną i terminową realizację badania,
- 5 pkt – wysoki stopień adekwatności i szczegółowości dostosowania harmonogramu prac w ramach badania i rozdysponowania zadań wśród członków zespołu do zaproponowanej koncepcji badania, w tym metodologii, pozwalający na rzetelną i terminową realizację badania.

Oferty, które uzyskają 0 punktów łącznie za kryteria wymienione w ust. 2 pkt 2-4, nie będą brane pod uwagę przy wyborze Wykonawcy.

3. Punkty za kryteria wymienione w ust. 2 pkt 2–4, zostaną przyznane w oparciu o załączony do oferty „Szczegółowy opis sposobu realizacji dzieła”, który powinien zawierać co najmniej następujące informacje:

- 1) opis koncepcji badania z uwzględnieniem logicznego powiązania elementów badania,
- 2) opis metodologii badania,
- 3) opis organizacji badania.

4. Ogólna ocena danej oferty zostanie obliczona wg następującego wzoru:

$$\Sigma = (K1) + (K2) + (K3) + (K4)$$

Część IV (Zadanie IV)

1. Oceniane będą wyłącznie oferty nie odrzucone.
2. Przy wyborze najkorzystniejszej oferty Zamawiający będzie kierował się niżej opisanymi kryteriami oceny ofert:

Lp.	Nazwa kryterium	Znaczenie (%)	Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania w danym kryterium
1.	Cena	40%	40
2.	Koncepcja badania	40%	40
3.	Dodatkowe metody badawcze	20%	20

1) Opis kryterium „Cena” (**K1**), którym będzie się kierował Zamawiający przy wyborze oferty oraz sposób oceny ofert.

Kryterium zostanie ocenione w skali punktowej do 40 punktów, w taki sposób, że oferta najtańsza uzyska 40 punktów, pozostałe oferty otrzymają proporcjonalnie mniej punktów.

Punkty za cenę zostaną wyliczone według następującego wzoru:

$$K1 = \frac{\text{Najniższa oferowana cena brutto spośród rozpatrywanych ofert}}{\text{Cena brutto ocenianej oferty}} \times 40$$

Punktacja zostanie zaokrąglana z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

2) Opis kryterium „Koncepcja badania” – **K2 (do 40 pkt)**, którym będzie kierował się Zamawiający przy wyborze oferty oraz sposób oceny ofert. Kryterium zostanie ocenione w skali punktowej do 40 punktów.

Sposób dokonywania oceny ofert:

a) Spójność i logiczny model koncepcji badania (**do 20 pkt**).

Punkty w tym podkryterium przyznawane będą w następujący sposób:

- 0 pkt – brak przedstawienia w ofercie spójnego ciągu logicznego w koncepcji badania, brak jest realizacji przyczynowo-skutkowej pomiędzy tymi elementami,
- 10 pkt – dostateczny stopień w jakim poszczególne elementy koncepcji badania łączą się ze sobą i uwzględniają relacje przyczynowo-skutkowe pomiędzy obszarami badawczymi,
- 20 pkt – wysoki stopień w jakim poszczególne elementy z koncepcji badania łączą się ze sobą i uwzględniają relacje przyczynowo-skutkowe pomiędzy obszarami badawczymi,

b) Propozycja konspektu kwestionariusza CATI zawierająca sekwencję bloków (tematów) (**do 10 pkt**).

Punkty w tym podkryterium przyznawane będą w następujący sposób:

- 0 pkt – brak propozycji konspektu kwestionariusza CATI,
- 5 pkt – dostateczny stopień kompletności konspektu kwestionariusza CATI (bloki pytań wyczerpują w sposób dostateczny zakres badania),
- 10 pkt - wysoki stopień kompletności konspektu kwestionariusza CATI (bloki pytań wyczerpują w sposób uzasadniony zakres badania),

c) Zrozumiałość i przejrzystość opisu koncepcji badania (**do 10 pkt**).

Punkty w tym podkryterium przyznawane będą w następujący sposób:

- 0 pkt – opis koncepcji badania jest kompletnie niezrozumiały i nieprzejrzysty,

- 5 pkt – opis koncepcji badania jest dostatecznie zrozumiały i przejrzysty,
- 10 pkt – opis koncepcji badania jest w pełni zrozumiały i przejrzysty.

3) Opis kryterium „**Dodatkowe metody badawcze**” – **K3 (do 20 pkt)**, którym będzie kierował się Zamawiający przy wyborze oferty oraz sposób oceny ofert.

Punkty w tym kryterium przyznawane będą w następujący sposób:

- 0 pkt – brak propozycji dodatkowych metod badawczych przydatnych w zakresie odpowiedzi na pytania ewaluacyjne,
- 5 pkt – za każdą dodatkową metodę badawczą, przydatną w zakresie odpowiedzi na pytania ewaluacyjne.

Wykonawca określi, opíše oraz uzasadni przydatność (w kontekście badania) zaproponowanych dodatkowych metod badawczych, tzn. uzasadni, że są one wykonalne (możliwe do zastosowania) oraz zapewniają realizację celu badania ewaluacyjnego oraz pozwalają na sformułowanie poprawnych logicznie i metodologicznie wniosków.

W przypadku zaproponowania w ofercie większej ilości metod badawczych ocenie będą podlegać pierwsze cztery metody.

3. Zamawiający dokona oceny ofert na podstawie osiągniętej liczby punktów przyznanych w oparciu o ww. kryteria oceny. Oferta z największą ilością punktów (łącznie punktacją) przyznaną w ramach ww. kryteriów zostanie wybrana jako oferta najkorzystniejsza.

W przypadku otrzymania 0 punktów w podkryterium określonym w ust. 2 pkt 2 lit. b „Propozycja konspektu kwestionariusza CATI dla beneficjentów działania zawierająca sekwencję bloków (tematów)”, oferta Wykonawcy zostanie odrzucona.

4. Punkty za kryteria wymienione w ust. 2 pkt 2–3, zostaną przyznane w oparciu o załączony przez Wykonawcę do oferty „Szczegółowy opis sposobu realizacji dzieła”, który powinien zawierać co najmniej następujące informacje:

- 1) opis koncepcji badania z uwzględnieniem logicznego powiązania elementów badania,
- 2) opis metodologii badania.

5. Ogólna ocena danej oferty zostanie obliczona według następującego wzoru:

$$\Sigma = (K1) + (K2) + (K3)$$

ROZDZIAŁ XIV.

Wybór najkorzystniejszej oferty

1. Najkorzystniejszą spośród złożonych ważnych i niepodlegających odrzuceniu ofert, w odniesieniu do każdej części zamówienia, będzie oferta z najwyższą liczbą punktów przyznaną w ramach kryteriów, o których mowa w Rozdziale XIII SIWZ.
2. W toku oceny ofert Zamawiający może żądać udzielenia przez Wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonej oferty.
3. W toku oceny ofert Zamawiający poprawi oczywiste omyłki pisarskie i oczywiste omyłki rachunkowe, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek oraz inne omyłki polegające na niezgodności oferty z SIWZ, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty, niezwłocznie zawiadamiając o tym Wykonawcę, którego oferta została poprawiona. Jeżeli Wykonawca w terminie 3 dni od dnia otrzymania zawiadomienia nie

zgodzi się na poprawienie omyłki polegającej na niezgodności oferty z SIWZ, niepowodującej istotnych zmian w treści oferty, Zamawiający odrzuci ofertę tego Wykonawcy.

4. Jeżeli nie można wybrać najkorzystniejszej oferty z uwagi na to, że dwie lub więcej ofert przedstawia taki sam bilans ceny i innych kryteriów oceny ofert, Zamawiający spośród tych ofert wybiera ofertę z najniższą ceną, a jeżeli zostały złożone oferty o takiej samej cenie, Zamawiający wzywa Wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez Zamawiającego ofert dodatkowych.

ROZDZIAŁ XV.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Zamawiający nie wymaga wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

ROZDZIAŁ XVI.

Informacja o formalnościach jakie winny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy o zamówienie publiczne

1. Zamawiający powiadomi o wyniku postępowania zgodnie z przepisami ustawy.
2. Z wybranym Wykonawcą Zamawiający podpisze umowę o wykonanie zamówienia, nie wcześniej niż po upływie terminu określonego w art. 94 ustawy.
3. Zamawiający powiadomi wybranego Wykonawcę o miejscu i terminie podpisania umowy.
4. Jeżeli Wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert, bez przeprowadzenia ich ponownego badania i oceny, chyba że zachodzą przesłanki określone w art. 93 ust. 1 ustawy.
5. Jeżeli zostanie wybrana oferta Wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie, przed podpisaniem umowy Zamawiający może zażądać, a Wykonawca będzie zobowiązany do przedłożenia umowy regulującej ich współpracę w zakresie obejmującym wykonanie zamówienia. Z treści powyższej umowy powinno w szczególności wynikać: zasady współdziałania, zakres współuczestnictwa oraz podział obowiązków Wykonawców w wykonaniu przedmiotu zamówienia.
6. Przed podpisaniem umowy, wybrany Wykonawca przekaże Zamawiającemu informacje niezbędne do wpisania do treści umowy, np. imiona i nazwiska uprawnionych osób, które będą reprezentować Wykonawcę przy podpisaniu umowy.
7. Zamawiający wymaga od wybranego Wykonawcy zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w projekcie umowy, który stanowi załącznik nr 1 do SIWZ.

ROZDZIAŁ XVII.

Środki ochrony prawnej przysługujące Wykonawcy w toku postępowania

Środki ochrony prawnej, określone w Dziale VI ustawy, przysługują Wykonawcy i innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy.

ROZDZIAŁ XVIII.

Informacja o możliwości i warunkach zmiany zawartej umowy

1. Niedopuszczalne są zmiany istotnych postanowień umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, za wyjątkiem przewidzianych przez Zamawiającego w niniejszej SIWZ możliwości dokonania takich zmian.
2. Oprócz możliwości dokonania zmian do umowy, przewidzianych w postanowieniach załączonego projektu umowy, Zamawiający przewiduje także możliwości zmiany postanowień umowy w przypadku gdy:
 - 1) nastąpi zmiana powszechnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie mającym istotny wpływ na realizację przedmiotu umowy,
 - 2) nastąpi potrzeba zmiany terminu realizacji zamówienia z przyczyn obiektywnych, niezależnych od Wykonawcy.

ROZDZIAŁ XIX.

Klauzula informacyjna RODO

Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2018, str. 1), zwanym dalej „RODO”, informuję, iż:

- 1) administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Siedziba Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi znajduje się w Warszawie, ul. Wspólna 30, kod 00-930;
- 2) dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych - iod@minrol.gov.pl, tel. 22 623 26 25.
- 3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. w celu związanym z przedmiotowym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego;
- 4) odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą osoby lub podmioty, którym udostępniona zostanie dokumentacja postępowania w oparciu o art. 8 oraz art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.);
- 5) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą przez okres 4 lat od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia (w przypadku zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej przez okres 5 lat), a jeżeli czas trwania umowy przekracza 4 lata, okres przechowywania obejmuje cały czas trwania umowy, a po tym okresie będą archiwizowane w czasie określonym przepisami prawa, zgodnie z instrukcją kancelaryjną MRiRW;
- 6) posiada Pani/Pan:
 - na podstawie art. 15 RODO prawo dostępu do danych osobowych Pani/Pana dotyczących;
 - na podstawie art. 16 RODO prawo do sprostowania Pani/Pana danych osobowych¹;
 - na podstawie art. 18 RODO prawo żądania od administratora ograniczenia przetwarzania danych osobowych z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 18 ust. 2 RODO²;
 - prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO;
- 7) nie przysługuje Pani/Panu:

¹ skorzystanie z prawa do sprostowania nie może skutkować zmianą wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ani zmianą postanowień umowy w zakresie niezgodnym z ustawą Pzp oraz nie może naruszać integralności protokołu oraz jego załączników.

² prawo do ograniczenia przetwarzania nie ma zastosowania w odniesieniu do przechowywania, w celu zapewnienia korzystania ze środków ochrony prawnej lub w celu ochrony praw innej osoby fizycznej lub prawnej, lub z uwagi na ważne względy interesu publicznego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego

- w związku z art. 17 ust. 3 lit. b, d lub e RODO prawo do usunięcia danych osobowych;
 - prawo do przenoszenia danych osobowych, o którym mowa w art. 20 RODO;
 - na podstawie art. 21 RODO prawo sprzeciwu, wobec przetwarzania danych osobowych, gdyż podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c RODO;
- 8) podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Jest Pan/Pani zobowiązana do ich podania, a konsekwencją niepodania danych osobowych będzie niemożliwość oceny ofert i zawarcia umowy;
 - 9) dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym nie będą podlegały profilowaniu;
 - 10) administrator danych nie ma zamiaru przekazywać danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.

ROZDZIAŁ XX.

Postanowienia końcowe

1. Oferty, opinie biegłych, oświadczenia, zawiadomienia, wnioski, inne dokumenty i informacje składane przez Zamawiającego i Wykonawców oraz umowa w sprawie zamówienia publicznego stanowią załączniki do protokołu postępowania.
2. Protokół wraz z załącznikami jest jawny. Załączniki do protokołu udostępnia się po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty lub unieważnieniu postępowania, z tym, że oferty udostępnia się od chwili ich otwarcia.
3. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli Wykonawca, nie później niż w terminie składania ofert, zastrzegł, że nie mogą one być udostępniane oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. Wykonawca nie może zastrzec informacji, o których mowa w art. 86 ust. 4 ustawy.
4. Ujawnianie treści protokołu, załączników do protokołu, w tym ofert, odbywać się będzie na wniosek, według następujących zasad:
 - 1) udostępnienie protokołu lub załączników może nastąpić poprzez:
 - a) wgląd w miejscu i czasie wyznaczonym przez Zamawiającego,
 - b) przesłanie kopii pocztą lub drogą elektroniczną, zgodnie z wyborem wskazanym we wniosku;
 - 2) bez zgody Zamawiającego wnioskodawca w trakcie wglądu do protokołu lub załączników, nie może samodzielnie kopiować lub utrwalać za pomocą urządzeń lub środków technicznych służących do utrwalania obrazu treści złożonych ofert;
 - 3) Zamawiający ustali, z uwzględnieniem złożonego w ofercie zastrzeżenia o tajemnicy przedsiębiorstwa, zakres informacji, które mogą być udostępnione;
 - 4) udostępnienie nastąpi w siedzibie Zamawiającego i może mieć miejsce wyłącznie w dni robocze, w godzinach od 9.00 do 15.00;
 - 5) jeżeli z przyczyn technicznych znacząco utrudnione jest udostępnienie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej protokołu lub załączników sporządzonych w postaci papierowej, w szczególności z uwagi na ilość żądanych do udostępnienia dokumentów, Zamawiający poinformuje o tym wnioskodawcę i wskaże sposób ich udostępnienia.
5. Przywołane w SIWZ załączniki stanowią jej integralną część, tj.:
 - 1) **załącznik nr 1** – projekt umowy;
 - 2) **załącznik nr 2** – formularz oferty;
 - 3) **załącznik nr 3** – oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu;
 - 4) **załącznik nr 4** – oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia;

- 5) **załącznik nr 5** – zobowiązanie podmiotu;
- 6) **załącznik nr 6** – wykaz wykonanych usług;
- 7) **załącznik nr 7** – wykaz osób;
- 8) **załącznik nr 8** – oświadczenie dotyczące grupy kapitałowej;
- 9) **załącznik nr 9** – wytyczne „Assessment of RDP Results: How to Prepare for Reporting on Evaluation in 2017”;
- 10) **załącznik nr 10 do SIWZ** – wytyczne „Assessing RDP Achievements and Impacts in 2019”.

UMOWA NR BDG.zp.23.1.59.2018³

zawarta w dniu w Warszawie

pomiędzy

Skarbem Państwa - Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, NIP 526-128-16-38, REGON 000063880, zwanym dalej „Zamawiającym”, reprezentowanym przez Panią Monikę Rzepecką, Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

a

.....
- zwanym dalej „Wykonawcą”, reprezentowanym przez,

o następującej treści

§ 1

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca zobowiązuje się przeprowadzić badanie ewaluacyjne pt. „Ocena rezultatów wdrażania i oddziaływania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w latach 2014-2018” w zakresie:
 - 1) ZADANIE I – konkurencyjność, innowacja, transfer wiedzy;
 - 2) ZADANIE II – środowisko, klimat;
 - 3) ZADANIE III – zatrudnienie, rozwój lokalny;
 - 4) ZADANIE IV - Pomoc Techniczna, Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich- zwane dalej „dziełem”.
2. „Szczegółowy zakres rzeczowy dzieła” stanowi załącznik nr 1 do umowy.
3. „Szczegółowy opis sposobu realizacji dzieła”, sporządzony przez Wykonawcę, stanowi załącznik nr 2 do umowy.

§ 2

1. Dzieło zostanie wykonane zgodnie z następującym harmonogramem:
 - 1) koncepcja podejścia metodologicznego, o której mowa w ust. 6 pkt 1 załącznika nr 1 do umowy zostanie przekazana Zamawiającemu w terminie 20 dni roboczych od dnia zawarcia umowy,
 - 2) dzieło w formie raportu końcowego, o którym mowa w ust. 6 pkt 2 załącznika nr 1 do umowy zostanie przekazane Zamawiającemu w terminie do dnia 15 kwietnia 2019 r., w wersji elektronicznej (MS Word), oraz w wersji papierowej w dwóch egzemplarzach.

³ projekt umowy dla wszystkich części zamówienia (zadania)

2. Wraz z raportem końcowym Wykonawca przekaże Zamawiającemu bazy danych utworzone do jego realizacji oraz zastosowane narzędzia badawcze.
3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać dzieło z zachowaniem terminów oraz należytej staranności.
4. Wykonawca jest zobowiązany, w ramach niniejszej umowy, na wniosek Zamawiającego, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa § 4 ust. 1, do trzykrotnej publicznej prezentacji dzieła, podczas spotkań wskazanych przez Zamawiającego, w okresie nie przekraczającym 8 miesięcy od dnia protokolarnego odbioru dzieła przez Zamawiającego.
5. Zamawiający będzie każdorazowo informować Wykonawcę o terminie i miejscu prezentacji, o której mowa w ust. 4, nie później niż na 7 dni roboczych przed terminem spotkania.
6. Za dni robocze uważa się dni od poniedziałku do piątku za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy.

§ 3

1. Zamawiającemu przysługuje prawo zgłoszenia uwag do dzieła w terminie 10 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Wykonawca jest zobowiązany do ich uwzględnienia, bez dodatkowego wynagrodzenia, w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania.
2. Jeżeli dzieło będzie w dalszym ciągu zawierało wady lub błędy, Zamawiającemu przysługuje prawo zgłoszenia do niego uwag, w terminie 5 dni roboczych, a Wykonawca jest zobowiązany do ich uwzględnienia, bez dodatkowego wynagrodzenia, w terminie 5 dni roboczych od dnia ich otrzymania. Zamawiający może zgłaszać uwagi aż do czasu, gdy dzieło będzie odpowiadać jego oczekiwaniom, a Wykonawca jest zobowiązany te uwagi uwzględniać, w terminach wskazanych w zdaniu poprzedzającym.

§ 4

1. Za wykonanie dzieła Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie brutto w wysokości zł (słownie złotych:), w tym: zł netto (słownie złotych:) oraz zł podatku VAT (słownie złotych:).
2. Zapłata wynagrodzenia nastąpi na podstawie prawidłowo wystawionej faktury Zamawiającemu przez Wykonawcę na wskazany przez niego rachunek bankowy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Wystawienie faktury nastąpi po odbiorze dzieła przez Zamawiającego stwierdzonego protokolarnie, po dokonaniu ewentualnych poprawek i uzupełnień, o których mowa w § 3.
3. Wynagrodzenie brutto, określone w ust. 1, zaspokaja wszelkie roszczenia Wykonawcy z tytułu wykonania dzieła.
4. Za dzień zapłaty wynagrodzenia uważa się dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.

§ 5

Wszelkie dane i informacje przekazane Wykonawcy w związku z wykonaniem niniejszej umowy, zarówno w czasie jej obowiązywania jak i po jej rozwiązaniu, będą traktowane jako poufne i mogą być wykorzystane przez Wykonawcę wyłącznie do wykonania zobowiązań wynikających z niniejszej umowy.

§ 6

1. Wykonawca oświadcza, że przenosi na Zamawiającego, na zasadzie wyłączności, w ramach wynagrodzenia o którym mowa w § 4 ust. 1, autorskie prawa majątkowe i prawa pokrewne do nieograniczonego w czasie korzystania i rozporządzania dziełem, w tym bazami danych i narzędziami badawczymi wykorzystanymi do jego przygotowania, w kraju i za granicą, zgodnie z art. 64 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1191 i 1293) oraz zezwala Zamawiającemu na korzystanie i rozporządzanie ich opracowaniami, a także na sporządzanie opracowań bazy danych. Ponadto Wykonawca wyraża zgodę na zezwalanie przez Zamawiającego podmiotom trzecim na wykonywanie przez te podmioty praw zależnych w powyższym zakresie.
2. Przeniesienie autorskich praw majątkowych, o których mowa w ust. 1, obejmuje następujące pola eksploatacji:
 - 1) utrwalanie, kopiowanie, wprowadzanie do pamięci komputerów i serwerów sieci komputerowych;
 - 2) wystawianie lub publiczną prezentację, w tym podczas seminariów i konferencji;
 - 3) wykorzystywanie w materiałach wydawniczych, w tym promocyjnych, informacyjnych i szkoleniowych oraz we wszelkiego rodzaju mediach audio-wizualnych i komputerowych;
 - 4) prawo do korzystania w całości lub w części oraz ich łączenia z innymi dziełami, opracowania poprzez dodanie różnych elementów, uaktualnienie, modyfikację, tłumaczenie na różne języki, zmianę barw, okładek, wielkości i treści całości lub ich części, tworzenia skrótów;
 - 5) publikację i rozpowszechnianie w całości lub w części za pomocą druku, wizji lub fonii przewodowej lub bezprzewodowej przez stację naziemną, nadawanie za pośrednictwem satelity, równoległe i integralne nadawanie przez inną organizację radiową bądź telewizyjną, transmisję komputerową (sieć szerokiego dostępu, Internet) łącznie z utrwalaniem w pamięci RAM oraz zezwaniem na tworzenie i nadawanie kompilacji;
 - 6) wprowadzanie do obrotu, najem lub użyczenie w całości lub w części.
3. Przeniesienie autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych nastąpi z chwilą protokolarnego odbioru dzieła, o którym mowa w § 4 ust. 2.
4. Wykonawca oświadcza, że będą mu przysługiwać autorskie prawa majątkowe w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych do dzieła, w tym baz danych i narzędzi badawczych, o których mowa w ust. 1, w pełnym zakresie, bez żadnych ograniczeń lub obciążeń na rzecz osób trzecich, w szczególności praw autorskich innych osób.
5. Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego za wszelkie wady prawne dzieła, w tym baz danych i narzędzi badawczych, o których mowa w ust. 1, a w szczególności za ewentualne roszczenia osób trzecich wynikające z naruszenia praw własności intelektualnej, w tym za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Równocześnie z nabyciem autorskich praw majątkowych, Zamawiający nabywa własność wszystkich egzemplarzy oraz nośników, na których dzieło, w tym bazy danych i narzędzia badawcze, o których mowa w ust. 1, zostały utrwalone i przekazane Zamawiającemu.

§ 7

1. W przypadku powstania zwłoki w wykonaniu umowy, w tym zwłoki w uwzględnieniu uwag, o których mowa w § 3, Wykonawca zapłaci na rzecz Zamawiającego karę umowną w wysokości 1% wartości brutto wynagrodzenia, o którym mowa w § 4 ust. 1, za każdy dzień zwłoki, nie więcej jednak niż 25% wartości brutto wynagrodzenia.
2. W przypadku nienależytego wykonania umowy albo jej części Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 10% wartości brutto wynagrodzenia, o którym mowa w § 4 ust. 1.
3. W razie zwłoki, o której mowa w ust. 1, powyżej 14 dni, Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy albo jej części.
4. Odstąpienie od umowy nie powoduje utraty prawa dochodzenia przez Zamawiającego kary umownej.
5. W przypadku, gdy wysokość szkody poniesionej przez Zamawiającego przewyższa wysokość zastrzeżonej kary umownej, Wykonawca jest zobowiązany do naprawienia szkody w pełnej wysokości.

§ 8

1. Wskazany w ofercie Wykonawcy skład zespołu badawczego, który wykona dzieło, może być zmieniony w trakcie realizacji umowy jedynie w przypadku wyrażenia pisemnej zgody przez Zamawiającego. Osoby powołane do zespołu badawczego muszą spełniać warunki określone przez Zamawiającego w Rozdziale IV ust. 1.1 pkt 2 część nr ...⁴ Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, *na przeprowadzenie badania ewaluacyjnego pt. „Ocena rezultatów wdrażania i oddziaływania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w latach 2014-2020”*, nr BDG.zp.23.1.59.2018.
2. Zamawiający może wyrazić zgodę na zmianę składu zespołu badawczego na pisemny wniosek Wykonawcy o dokonanie zmiany, zawierający uzasadnienie.
3. Zmiana składu zespołu badawczego nie wymaga zmiany umowy.
4. Wykonawca nie może powierzyć innym podmiotom wykonania innej części umowy niż wskazana w ofercie, bez pisemnej zgody Zamawiającego.
5. Przed wyrażeniem zgody, o której mowa w ust. 4, Zamawiający może zażądać od Wykonawcy przedstawienia oświadczenia o braku podstaw wykluczenia wobec podmiotu, któremu Wykonawca zamierza powierzyć wykonanie części umowy. Wykonawca zobowiązany będzie do przedstawienia oświadczenia o braku podstaw wykluczenia wobec podmiotu, któremu zamierza powierzyć wykonanie części umowy, w terminie określonym przez Zamawiającego.
6. W przypadku naruszenia postanowień ust. 1 lub ust. 4 lub ust. 5, Zamawiający może odstąpić od umowy, w terminie 10 dni roboczych od dnia stwierdzenia tej okoliczności, z zachowaniem prawa do kary umownej określonej w § 7 ust. 2.

§ 9

1. Do współpracy i koordynacji przy realizacji dzieła upoważnia się:

⁴ Należy wskazać odpowiedni nr części (zadania) zamówienia nr BDG.zp.23.1.59.2018

- 1) ze strony Zamawiającego: Grzegorz Wirtek, tel. 22 623 25 96, e-mail: Grzegorz.Wirtek@minrol.gov.pl;
 - 2) ze strony Wykonawcy:
2. Zmiana osób, o których mowa w ust. 1, następuje poprzez pisemne powiadomienie drugiej Strony i nie stanowi zmiany treści umowy.

§ 10

Wszelkie zmiany umowy wymagają zachowania formy pisemnej, pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem § 8 ust. 3 i § 9 ust. 2 umowy.

§ 11

W sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

§ 12

Spory wynikłe w związku z realizacją niniejszej umowy będą rozstrzygane przez sąd powszechny właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.

§ 13

Umowę sporządzono w 4 jednobrzmiących egzemplarzach: 3 dla Zamawiającego, 1 dla Wykonawcy.

.....
ZAMAWIAJĄCY

.....
WYKONAWCA

Szczegółowy zakres rzeczowy dzieła

„Ocena rezultatów wdrażania i oddziaływania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w latach 2014-2018”

1. KONTEKST BADANIA - dotyczy każdego zadania

- 1) Politykę rozwoju obszarów wiejskich określa się jako „drugi filar” wspólnej polityki rolnej (WPR) UE, funkcjonujący równolegle do systemu płatności bezpośrednich dla rolników oraz środków zarządzania rynkami rolnymi („pierwszy filar”).

Polityka rozwoju obszarów wiejskich UE pomaga rolnictwu i obszarom wiejskim sprostać szerokiemu wachlarzowi gospodarczych, środowiskowych i społecznych wyzwań. Zmierza ona do osiągnięcia następujących celów strategicznych:

- a) wspierania konkurencyjności rolnictwa;
- b) zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi oraz działań na rzecz klimatu;
- c) osiągnięcia zrównoważonego rozwoju terytorialnego gospodarek i społeczności wiejskich, w tym tworzenia i utrzymania miejsc pracy.

- 2) Polityka rozwoju obszarów wiejskich i jej wdrażanie poprzez Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) jest definiowana i regulowana pośród państw członkowskich UE szeregiem aktów prawnych. Akty te obejmują bazowe rozporządzenia UE definiujące ramy prawne, a także akty wykonawcze i delegowane, które uszczegóławiają konkretne aspekty związane z wdrażaniem polityki rozwoju obszarów wiejskich.

a) Bazowe rozporządzenia UE

- Rozporządzenie ustanawiające wspólne przepisy dotyczące funduszy UE nr 1303/2013: zestaw podstawowych reguł określających wspólne strategiczne podejście dla Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych, w tym Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).
- Rozporządzenie w sprawie rozwoju obszarów wiejskich (UE) nr 1305/2013: zestaw konkretnych reguł wspierania rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW.
- Rozporządzenie horyzontalne (UE) nr 1306/2013: reguły finansowania, zarządzania oraz monitorowania i oceny w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).
- Rozporządzenie przejściowe (UE) nr 1310/2013: przepisy dotyczące wspierania rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW regulujące przejście między okresami finansowania 2007–2013 i 2014–2020.

b) Akty wykonawcze

- Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 808/2014 ustanawiające reguły stosowania Rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w sprawie wspierania rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW, z dnia 17 lipca 2014 r. z późn. zm.

- Decyzja Wykonawcza Komisji z dnia 20 listopada 2014 r. określająca strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania europejskiej sieci na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego oraz uchylająca decyzję 2008/168/WE.

c) Akty Delegowane

- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) Nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013
 - Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) Nr 994/2014 z dnia 13 maja 2014 r. zmieniające załączniki VIII i VIIIc do rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009, załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 oraz załączniki II, III i VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013;
 - Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) Nr 1378/2014 z dnia 17 października 2014 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 oraz załączniki II i III i do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013;
 - Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/791 z dnia 27 kwietnia 2015 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
 - Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/1367 z dnia 4 czerwca 2015 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) nr 807/2014 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013;
 - Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2016/142 z dnia 2 grudnia 2015 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 oraz załącznik III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013;
 - Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2018/162 z dnia 23 listopada 2017 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 oraz załączniki II i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013.
- 3) Wsparcie dla rozwoju obszarów wiejskich w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) realizowane jest wokół sześciu priorytetów unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Priorytety te realizowane są poprzez osiemnaście konkretnych obszarów działania – celów szczegółowych – wspólnie stanowiących podstawę dla udzielania wsparcia w ramach EFRROW.

W tych ramach wdraża się politykę rozwoju obszarów wiejskich poprzez Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) w każdym z państw członkowskich UE. PROW to dokumenty sporządzane przez kraje i regiony, w których określa się strategiczne podejścia i działania mające zaspokajać zidentyfikowane potrzeby poszczególnych obszarów geograficznych.

W Polsce realizowany jest jeden Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (zwany dalej PROW 2014-2020), który został przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 12 grudnia 2014 r.

- 4) Podstawą prawną funkcjonowania PROW 2014-2020 w Polsce jest:

- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. (Dz.U. 2018 r. poz. 627);
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz.U. 2018 r. poz. 140).

Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy w ramach poszczególnych działań Programu, regulują rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponadto, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi określił w drodze przepisów wykonawczych rozwiązania o charakterze horyzontalnym dla wdrażania ROW 2014-2020, w tym m. in. w zakresie finansowania, monitoringu i ewaluacji.

5) PROW 2014-2020 realizuje sześć priorytetów i 13 celów szczegółowych wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020 w rozporządzeniu 1305/2013.

Priorytet	Cel szczegółowy
Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich	1A Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju wiedzy na obszarach wiejskich
	1B Wzmacnianie powiązań między rolnictwem, produkcją żywności i leśnictwem a badaniami i innowacją, w tym do celów ulepszonego zarządzania środowiskiem i lepszych wyników
	1C Wspieranie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnictwa i leśnictwa
Priorytet 2: Zwiększanie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonej gospodarki	2A Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej
	2B Ułatwianie wejścia rolników posiadających odpowiednie umiejętności do sektora rolnictwa, a w szczególności wymiany pokoleń
Priorytet 3: Wspieranie organizacji łańcucha dostaw żywności, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, dobrostanu zwierząt i zarządzania ryzykiem w rolnictwie	3A Poprawa konkurencyjności producentów rolnych poprzez lepsze ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów oraz organizacje międzybranżowe
	3B Wspieranie zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem w gospodarstwach
Priorytet 4: Odtwarzanie, ochrona i wzmacnianie ekosystemów powiązanych z rolnictwem i leśnictwem	4A Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach Natura 2000, i obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami,

	oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej, a także stanu europejskich krajobrazów
	4B Poprawa gospodarki wodnej, w tym nawożenia i stosowania pestycydów
	4C Zapobieganie erozji gleby i poprawa gospodarowania glebą
Priorytet 5: Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym	5E Promowanie ochrony węgla oraz pochłaniania dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie
Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich	6A Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw, a także tworzenia miejsc pracy
	6B Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich

W/w cele szczegółowe realizowane są przez 15 działań PROW 2014-2020 oraz Pomoc Techniczną i Krajową Sieć Obszarów Wiejskich.

6) Stan realizacji poszczególnych działań PROW 2014-2020 na dzień 30 kwietnia 2018 roku przedstawia się następująco:

Kod działania	Nazwa działania	Cel szczegółowy	Zrealizowane płatności								Limit środków [euro]		
			liczba operacji	liczba różnych beneficjentów	kwota [zł]		kwota [euro]		wykorzystanie limitu [euro]		ogółem	EFRROW	
					ogółem	EFRROW	ogółem	EFRROW	ogółem	EFRROW			
1	2	4	17	18	19	20	21	22	23=21/25	24=22/26	25	26	
1	Transfer wiedzy i działalności informacyjna*												
		2A								0,00%	0,00%	34 799 855,00	22 143 148,00
		3A								0,00%	0,00%	8 700 869,00	5 335 854,00
		3B								0,00%	0,00%	2 399 882,00	1 845 195,00
		4								0,00%	0,00%	11 999 951,00	7 381 049,00
2	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępców	2A	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	75 000 519,00	47 722 830,00	
3	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	3A	15 192	9 243	24 651 264,36	15 685 530,75	5 755 849,39	3 662 429,67	20,55%	20,55%	28 003 300,00	17 818 500,00	
4	Investycje w środki trwałe	2A	5 106	5 235	806 699 366,94	513 302 792,27	191 316 447,09	121 734 652,81	7,25%	7,25%	2 638 989 005,00	1 679 188 704,00	
		3A	187	175	210 098 729,90	133 685 820,99	49 564 947,07	31 538 175,65	7,15%	7,15%	693 052 019,00	440 989 000,00	
		4	69	69	2 643 751,90	2 643 751,90	622 547,70	622 547,70	0,63%	0,63%	99 276 000,00	99 276 000,00	
5	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	3B	11	11	238 592,20	151 816,17	57 135,36	36 355,22	0,02%	0,02%	314 970 926,00	200 416 000,00	
6	Rośliny gospodarskie i działalności gospodarczej	2A	7 030	7 030	328 875 379,00	209 263 401,19	78 882 567,83	50 142 870,69	7,05%	7,05%	1 117 521 534,00	711 078 952,00	
		2B	6 379	6 379	512 780 000,00	326 281 914,00	119 588 001,91	76 093 852,88	16,66%	16,66%	717 978 630,00	456 849 802,00	
		6A	482	482	38 560 000,00	24 535 728,00	9 238 213,28	5 878 275,86	1,93%	1,93%	479 359 181,00	305 016 196,00	
7	Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	3A	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	74 964 639,00	47 700 000,00	
		6B	1 298	763	951 819 923,52	605 643 011,88	225 565 066,12	143 527 050,47	22,56%	22,56%	999 973 440,00	636 283 100,00	
8	Investycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywności lasów	5E	60 314	16 509	270 333 580,27	172 012 965,34	63 191 164,44	40 208 458,98	20,99%	20,99%	300 989 060,00	191 519 339,00	
9	Tworzenie grup producentów i organizacji producentów	3A	1 470	884	224 524 253,16	140 559 804,18	52 142 445,42	32 635 393,69	12,94%	12,94%	402 976 824,00	256 414 153,00	
10	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	4	196 186	84 487	2 142 115 054,77	1 363 026 524,14	499 584 231,31	317 885 170,46	36,55%	36,55%	1 366 679 125,00	869 617 927,00	
11	Rolnictwo ekologiczne	4	52 612	24 288	822 879 511,36	523 597 767,31	191 999 046,66	122 168 904,04	27,43%	27,43%	699 942 890,00	445 373 661,00	
13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	4	2 148 167	803 454	3 677 655 383,00	2 340 081 962,23	858 130 662,28	546 026 114,35	43,27%	43,27%	1 983 293 170,00	1 261 969 444,00	
16	Współpraca*												
		2A								0,00%	0,00%	33 999 093,00	21 633 623,00
		3A								0,00%	0,00%	33 999 093,00	21 633 623,00
19	Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	6B	4 021	3 562	474 764 756,27	151 284 394,15	110 754 046,99	35 782 861,08	15,07%	7,65%	734 980 355,00	467 668 000,00	
20	Pomoc techniczna		55	15	39 424 799,84	25 085 999,82	9 419 836,64	5 993 842,01	2,91%	2,91%	323 277 848,00	205 701 695,00	
	Renty strukturalne		144 852	53 462	1 196 085 144,65	761 064 840,52	283 220 866,55	180 212 406,94	65,11%	65,11%	434 985 100,00	276 781 019,00	
	RAZEM		2 643 431	906 667	11 724 149 491,14	7 307 908 024,84	2 748 953 070,04	1 714 148 562,50	20,19%	19,71%	13 612 211 428,00	8 697 556 814,00	
w tym:	CEL SZCZEGÓŁOWY	2A	12 136	12 265	1 135 574 745,94	722 566 193,46	270 119 014,92	171 876 723,50	6,93%	6,93%	3 900 310 006,00	2 481 767 257,00	
		2B	6 379	6 379	512 780 000,00	326 281 914,00	119 588 001,91	76 093 852,88	16,66%	16,66%	717 978 630,00	456 849 802,00	
		3A	16 849	10 256	459 274 247,42	289 931 175,92	107 463 241,80	67 835 999,01	8,65%	8,59%	1 241 695 944,00	790 091 130,00	
		3B	11	11	238 592,20	151 816,17	57 135,36	36 355,22	0,02%	0,02%	317 870 908,00	202 261 195,00	
		4	2 397 034	830 299	6 645 293 701,03	4 229 359 005,58	1 550 336 487,95	986 782 736,55	37,26%	36,77%	4 160 791 136,00	2 683 618 081,00	
		5E	60 314	16 509	270 333 580,27	172 012 965,34	63 191 164,44	40 208 458,98	20,99%	20,99%	300 989 060,00	191 519 339,00	
		6A	482	482	38 560 000,00	24 535 728,00	9 238 213,28	5 878 275,86	1,93%	1,93%	479 359 181,00	305 016 196,00	
		6B	5 319	4 335	1 426 584 679,79	756 927 406,83	336 319 113,11	179 309 911,55	19,38%	16,24%	1 734 953 795,00	1 103 951 100,00	

Aktualne dane nt. postępów w realizacji PROW 2014-2020 publikowane są w ujęciu miesięcznym pod adresem: <https://www.gov.pl/rolnictwo/monitoring-i-sprawozdawczosc-prow-2014-2020>.

7) W oparciu o wyżej wymienione przepisy UE, PROW 2014-2020 podlega ewaluacji, którą przeprowadza się w celu poprawy jakości projektowania i wdrażania, jak również w celu

analizy jego skuteczności, efektywności i wpływu. Rozporządzenie KE nr 808/2014 zobowiązuje państwa członkowskie do przeprowadzenia ewaluacji i odpowiedzi na pytania ewaluacyjne w rozszerzonych sprawozdaniach rocznych z realizacji PROW 2014-2020 w roku 2017, 2019 oraz w ocenie ex post (odpowiednio według danych kumulatywnych za rok 2016, 2018 oraz 2023).

Przedmiotowe badanie ma na celu udzielenie odpowiedzi na wybrane pytania ewaluacyjne zawarte w załączniku nr V rozporządzenia 808/2014, w celu włączenia ich do rozszerzonego sprawozdania rocznego z realizacji PROW 2014-2020 za 2018 rok (**przekazywanym KE do dnia 30 czerwca 2019 r.**). Pytania ewaluacyjne przyporządkowane zostały poszczególnym celom szczegółowym, natomiast niniejsze badanie podzielono na zadania odpowiadające zakresem tematycznym celom strategicznym polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Zamawiającym jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które w związku z pełnieniem przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi funkcji Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020 odpowiedzialne jest za prawidłowe i skuteczne zarządzanie procesem wdrażania i oceny PROW 2014-2020.

2. CELE EWALUACJI - dotyczy każdego zadania

- 1) Ocena skuteczności realizacji PROW 2014-2020, rozumiana jako ocena do jakiego stopnia cele zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte;
- 2) Ocena oddziaływania PROW 2014-2020, rozumiana jako ocena wkładu PROW 2014-2020 w realizację celów na poziomie UE (cele Europa 2020 oraz cele Wspólnej Polityki Rolnej)
- 3) Ocena synergii i efektów dodatkowych PROW 2014-2020.

3. ZAKRES BADANIA - dotyczy każdego zadania

1) Zakres przedmiotowy

PROW 2014-2020

2) Zakres terytorialny

Badanie obejmuje cały obszar Polski, z uwzględnieniem aspektu geograficznego.

3) Zakres czasowy

Badanie dotyczy realizacji PROW 2014-2020 w latach 2014 – 2018.

4. ZADANIA

Zadanie I

A. Konkurencyjność, innowacja, transfer wiedzy

A.I. Pytania ewaluacyjne

W ramach realizacji badania Wykonawca odpowie na poniższe pytania ewaluacyjne:

Pytania ewaluacyjne dotyczące celów na poziomie UE:

1. W jakim stopniu PROW 2014-2020 przyczynia się do osiągnięcia zasadniczego celu strategii „Europa 2020” polegającego na inwestowaniu 3% unijnego PKB w badania i rozwój oraz w innowacje?

2. W jakim stopniu PROW 2014-2020 przyczynia się do realizacji celu WPR polegającego na wspieraniu konkurencyjności rolnictwa?
3. W jakim stopniu PROW 2014-2020 przyczynia się do wspierania innowacji?

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne Wykonawca co najmniej:

- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki służące do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” -Working Paper⁵
- dokona diagnozy sytuacji w latach 2013-2018, ze szczególnym uwzględnieniem zmian, które zaszły w badanym okresie. Ocena zmian sytuacji w badanym obszarze zostanie dokonana co najmniej poprzez analizę **odpowiednich wspólnych wskaźników kontekstowych dla Programu**.⁶ Dobór odpowiednich wskaźników zostanie dokonany przez Wykonawcę w uzgodnieniu z Zamawiającym na etapie raportu metodologicznego.
- dokona oceny wkładu (wpływu) Programu na realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, **poprzez kwantyfikację i ocenę wkładu netto programu** co najmniej do zmian w wartościach następujących wspólnych wskaźników oddziaływania:
 - o Łączna produktywność czynników produkcji
 - o Dochód czynników produkcji rolniczej
 - o Dochód przedsiębiorcy rolnego

Pytania ewaluacyjne dotyczące celów szczegółowych:

1. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 wspierają innowacje, współpracę i rozwój bazy wiedzy na obszarach wiejskich?
2. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 wspierają wzmocnienie powiązań między rolnictwem, produkcją żywności i leśnictwem a badaniami i innowacją, w tym do celów ulepszonego zarządzania środowiskiem i lepszych wyników?
3. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 wspierają uczenie się przez całe życie oraz szkolenie zawodowe w sektorach rolnym i leśnym?
4. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 przyczyniają się do poprawy wyników gospodarczych, restrukturyzacji i modernizacji wspieranych gospodarstw, w szczególności poprzez zwiększenie ich udziału w rynku i zróżnicowania produkcji rolnej?
5. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 wspierają wejście rolników posiadających odpowiednie umiejętności do sektora rolnictwa, a w szczególności wymiany pokoleń?
6. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 przyczyniają się do poprawy konkurencyjności objętych wsparciem producentów rolnych poprzez lepsze ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy producentów oraz organizacje międzybranżowe?

⁵ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

⁶ Wskaźniki kontekstowe zawarte w załączniku IV do rozporządzenia 808/2014.

7. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 wspierają zapobieganie ryzyku i zarządzanie nim w gospodarstwach rolnych?
8. W jakim stopniu synergia między priorytetami a celami szczegółowymi zwiększają skuteczność PROW 2014-2020?

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne wykonawca co najmniej:

- przeanalizuje logikę interwencji poszczególnych celów szczegółowych – w tym w szczególności dokona identyfikacji działań/poddziałań/typów operacji przyczyniających się bezpośrednio i pośrednio do realizacji danego celu szczegółowego.
- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper⁷.
- dokona kwantyfikacji i oceny odpowiednich dla danego celu szczegółowego, wspólnych wskaźników produktu i rezultatu, określonych w załączniku nr IV do rozporządzenia KE 808/2014 oraz wskaźników dodatkowych, określonych w załączniku nr V do PROW 2014-2020. Kwantyfikacja i ocena wskaźników będzie opierać się na podstawowych i uzupełniających wkładach operacji prowadzonych w ramach PROW. Wartości wskaźników rezultatu powinny dotyczyć zakończonych operacji.
- w przypadku komplementarnego wskaźnika rezultatu „Zmiana w zakresie produkcji rolnej w gospodarstwach otrzymujących wsparcie/w rocznych jednostkach pracy” dokona kwantyfikacji jego wartości brutto i netto - zgodnie z wytycznymi KE.
- na podstawie wniosków z badania przedstawi rekomendacje w zakresie poprawy skuteczności i efektywności wdrażania Programu.

A.II. Minimalne wymagania metodyczne:

1. Analiza danych zastanych w tym:

- regulacje prawne UE i krajowe, dokumenty programowe PROW 2014-2020, Umowa Partnerstwa,
- dane monitoringowe PROW 2014-2020,
- dane pochodzące ze statystyk publicznych (m.in. EUROSTAT, GUS),
- dane FADN,
- dostępne wyniki badań naukowych,
- wyniki badań ewaluacyjnych.

2. Metody jakościowe.

3. Panel ekspertów.

Zadanie II

B. Środowisko, klimat

B.I. Główne pytania ewaluacyjne:

Pytania ewaluacyjne dotyczące celów na poziomie UE:

⁷ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

1. W jakim stopniu PROW przyczynia się do przeciwdziałania zmianie klimatu i do przystosowania się do niej oraz do osiągnięcia zasadniczego celu strategii „Europa 2020” polegającego na zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20% w porównaniu z poziomami z 1990 r. bądź o 30%, w przypadku sprzyjających warunków, zwiększeniu udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększeniu efektywności energetycznej o 20%?
2. W jakim stopniu PROW przyczynia się do poprawy jakości środowiska naturalnego oraz do realizacji celu unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej, który polega na powstrzymaniu procesu utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemu oraz do przywrócenia ich?
3. W jakim stopniu PROW przyczynia się do realizacji celu WPR polegającego na zapewnieniu zrównoważonej gospodarki zasobami naturalnymi i działań w dziedzinie klimatu?

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne Wykonawca co najmniej:

- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper.⁸
- dokona diagnozy sytuacji w latach 2013-2018, ze szczególnym uwzględnieniem zmian, które zaszły w badanym okresie. Ocena zmian sytuacji w badanym obszarze zostanie dokonana co najmniej poprzez analizę **odpowiednich wspólnych wskaźników kontekstowych dla Programu**⁹. Dobór odpowiednich wskaźników zostanie dokonany przez Wykonawcę w uzgodnieniu z Zamawiającym na etapie raportu metodologicznego.
- dokona oceny wkładu (wpływu) Programu na realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, **poprzez kwantyfikację i ocenę wkładu netto programu** do zmian w wartościach co najmniej następujących wspólnych wskaźników oddziaływania WPR:
 - Emisje gazów z rolnictwa
 - Wskaźnik ptaków krajobrazu rolniczego
 - Rolnictwo o wysokiej wartości przyrodniczej
 - Pobór wody na potrzeby rolnictwa
 - Jakość wody
 - Zawartość materii organicznej w glebie na terenie gruntów ornych
 - Erozja gleby powodowana przez wodę.

Pytania ewaluacyjne dotyczące celów szczegółowych:

1. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW wspierają odbudowę, zachowanie i zwiększanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach Natura 2000, obszarach z

⁸ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

⁹ Wskaźniki kontekstowe zawarte w załączniku IV do rozporządzenia 808/2014

- ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, oraz rolnictwo o wysokiej wartości przyrodniczej i stan europejskich krajobrazów?
2. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW wspierają poprawę gospodarki wodnej, w tym gospodarkę nawozami i pestycydami?
 3. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW wspierają zapobieganie erozji gleby i poprawę gospodarowania glebą?
 4. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW wspierają ochronę węgla i pochłanianie dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie?
 5. W jakim stopniu synergia między priorytetami a celami szczegółowymi zwiększają skuteczność programów rozwoju obszarów wiejskich?

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne wykonawca co najmniej:

- przeanalizuje logikę interwencji poszczególnych celów szczegółowych – w tym w szczególności dokona identyfikacji działań przyczyniających się bezpośrednio i pośrednio do realizacji danego celu szczegółowego.
- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper¹⁰.
- dokona kwantyfikacji i oceny odpowiednich dla danego celu szczegółowego, wspólnych wskaźników produktu i rezultatu, określonych w załączniku nr IV do rozporządzenia KE 808/2014 oraz wskaźników dodatkowych, określonych w załączniku nr V do PROW 2014-2020. Kwantyfikacja i ocena wskaźników będzie opierać się na podstawowych i uzupełniających wkładach operacji prowadzonych w ramach PROW. Wartości wskaźników rezultatu powinny dotyczyć zakończonych operacji.
- na podstawie wniosków z badania przedstawi rekomendacje w zakresie poprawy skuteczności i efektywności wdrażania Programu, w tym odnośnie przyszłego wsparcia w ramach II filaru WPR.

B.II. Minimalne wymagania metodyczne:

1. Analiza danych zastanych w tym:
 - regulacje prawne UE i krajowe, dokumenty programowe PROW 2014-2020,
 - dane monitoringowe,
 - dane pochodzące ze statystyk publicznych (m.in. EUROSTAT, GUS),
 - dane FADN,
 - dostępne wyniki badań naukowych,
 - wyniki badań ewaluacyjnych.
2. Metody jakościowe
3. Panel ekspertów

¹⁰ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

Zadanie III

C. Zatrudnienie, rozwój lokalny

C.I. Główne pytania ewaluacyjne:

Pytania ewaluacyjne dotyczące celów na poziomie UE:

1. W jakim stopniu PROW 2014-2020 przyczynia się do osiągnięcia zasadniczego celu strategii „Europa 2020” polegającego na zwiększeniu stopy zatrudnienia w grupie osób w wieku od 20 do 64 lat do poziomu co najmniej 75 %?
2. W jakim stopniu PROW 2014-2020 przyczynia się do osiągnięcia zasadniczego celu strategii „Europa 2020” polegającego na ograniczeniu liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa?
3. W jakim stopniu PROW 2014-2020 przyczynia się do realizacji celu WPR polegającego na osiągnięciu zrównoważonego rozwoju terytorialnego gospodarek i społeczności wiejskich, w tym tworzeniu i utrzymywaniu miejsc pracy?

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne Wykonawca co najmniej:

- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper¹¹.
- dokona diagnozy sytuacji w latach 2013-2018, ze szczególnym uwzględnieniem zmian, które zaszły w badanym okresie. Ocena zmian sytuacji w badanym obszarze zostanie dokonana co najmniej poprzez analizę **odpowiednich wspólnych wskaźników kontekstowych dla Programu**¹². Dobór odpowiednich wskaźników zostanie dokonany przez Wykonawcę w uzgodnieniu z Zamawiającym na etapie raportu metodologicznego.
- dokona oceny wkładu (wpływu) Programu na realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, **poprzez kwantyfikację i ocenę wkładu netto programu** do zmian w wartościach co najmniej następujących wspólnych wskaźników oddziaływania WPR:
 - o PKB na mieszkańca obszaru wiejskiego,
 - o Stopa zatrudnienia na obszarach wiejskich,
 - o Wskaźnik ubóstwa na obszarach wiejskich.

Pytania ewaluacyjne dotyczące celów szczegółowych:

1. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW wspierają różnicowanie działalności, zakładanie i rozwój małych przedsiębiorstw, a także tworzenie miejsc pracy?
2. W jakim stopniu interwencje w ramach PROW wspierały lokalny rozwój na obszarach wiejskich?

¹¹ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

¹² Wskaźniki kontekstowe zawarte w załączniku IV do rozporządzenia 808/2014

3. W jakim stopniu synergia między priorytetami a celami szczegółowymi zwiększają skuteczność programów rozwoju obszarów wiejskich?

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne wykonawca co najmniej:

- przeanalizuje logikę interwencji poszczególnych celów szczegółowych – w tym w szczególności dokona identyfikacji działań przyczyniających się bezpośrednio i pośrednio do realizacji danego celu szczegółowego.
- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper¹³.
- dokona kwantyfikacji i oceny odpowiednich dla danego celu szczegółowego, wspólnych wskaźników produktu i rezultatu, określonych w załączniku nr IV do rozporządzenia KE 808/2014 oraz wskaźników dodatkowych, określonych w załączniku nr V do PROW 2014-2020. Kwantyfikacja i ocena wskaźników będzie opierać się na podstawowych i uzupełniających wkładach operacji prowadzonych w ramach PROW. Wartości wskaźników rezultatu powinny dotyczyć zakończonych operacji.
- na podstawie wniosków z badania przedstawi rekomendacje w zakresie poprawy skuteczności i efektywności wdrażania Programu.

C.II. Minimalne wymagania metodyczne:

1. Analiza danych zastanych w tym:
 - regulacje prawne UE i krajowe, dokumenty programowe PROW 2014-2020, Umowa Partnerstwa
 - dane monitoringowe PROW 2014-2020,
 - dane pochodzące ze statystyk publicznych (m.in. EUROSTAT, GUS),
 - sprawozdania LGD,
 - dostępne wyniki badań naukowych,
 - wyniki badań ewaluacyjnych.
2. Metody jakościowe
3. Panel ekspertów

Zadanie IV

D. Pomoc Techniczna, KSOW:

D.I. Główne pytania ewaluacyjne:

1. W jakim stopniu pomoc techniczna przyczynia się do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 59 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i w art. 51 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013?

¹³ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

2. W jakim stopniu krajowa sieć obszarów wiejskich przyczynia się do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 54 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013?
3. Jaki jest poziom realizacji „Strategii komunikacji PROW 2014-2020” biorąc pod uwagę zbadaną wartość wskaźników oddziaływania wymienionych w Strategii.

W ramach badania omnibusowego należy określić wartości następujących wskaźników oddziaływania:

1) Wzrost wiedzy na temat PROW 2014-2020 (świadomość istnienia, znajomość projektów i efektów/korzyści) – indeks złożony, obejmujący wiedzę z czterech subindeksów (liczonych równoważnie):

- a) Znajomość pojęcia PROW 2014-2020,
- b) Znajomość pojęcia Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW),
- c) Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane jest wsparcie w ramach PROW 2014-2020 (minimum 1),
- d) Znajomość grup potencjalnych beneficjentów, którzy mogą realizować przedsięwzięcia w ramach PROW 2014-2020 (minimum 2).

2) Odsetek społeczeństwa dostrzegający wpływ UE na rozwój obszarów wiejskich w Polsce.

3) Rozpoznawalność (znajomość spontaniczna i wspomagana):

- a) PROW 2014-2020;
- b) EFRROW.

W celu odpowiedzi na ww. pytania ewaluacyjne wykonawca co najmniej:

- przeanalizuje logikę interwencji Pomocy Technicznej i KSOW,
- dla każdego ww. pytania ewaluacyjnego określi tzw. kryteria oceny oraz wskaże odpowiednie wskaźniki do udzielenia odpowiedzi na pytanie ewaluacyjne, wykorzystując dokument „Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper¹⁴,
- dokona kwantyfikacji i oceny odpowiednich wskaźników produktu i rezultatu. Wartości wskaźników rezultatu powinny dotyczyć zakończonych operacji,
- na podstawie wniosków z badania przedstawi rekomendacje w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej, w tym poprawy skuteczności i efektywności oraz zalecenia dot. możliwości optymalizacji interwencji KSOW.

D.II. Minimalne wymagania metodyczne:

1) Analiza danych zastanych (do pyt. 1, 2, 3), w szczególności: dane monitoringowe, Plan Działania KSOW na lata 2014-2020, dwuletnie plany operacyjne KSOW, dane statystyczne, przepisy UE i krajowe, PROW 2014-2020, Strategia komunikacji PROW 2014-2020; strona sir.cdr.gov.pl, portal www.ksow.gov.pl (wraz z podportalami regionalnymi; publikacje, analizy i ekspertyzy ze środków KSOW dostępne na portalu; protokoły z posiedzeń Grupy Roboczej ds. KSOW oraz podgrup tematycznych; sprawozdania i informacje z realizacji

¹⁴ https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/working-document-common-evaluation-questions-rural-development-programmes_en

Planu Działania i dwuletnich planów operacyjnych; wyniki innych ocen przeprowadzonych w ramach Programu, np. raporty z badania: „Ocena systemu monitorowania i ewaluacji PROW 2014 – 2020”, „Ocena wskaźników rezultatu i oddziaływania Strategii komunikacji PROW 2014-2020”;

2) Wywiady telefoniczne, technika CATI (do pyt. 3) na reprezentatywnej próbie (minimalna liczebność próby to 1000). Badanie zostanie przeprowadzone jednoetapowo, przy czym założona próba w poszczególnych województwach nie może być mniejsza niż 50 wywiadów;

3) panel ekspertów (do pyt. 1 i 2),

4) indywidualne wywiady pogłębione (do pyt. 1 i 2).

5. WYMAGANE METODY I NARZĘDZIA BADAWCZE – dotyczy każdego zadania

Podana propozycja narzędzi badawczych nie jest listą wyczerpującą, stanowi minimum metodologiczne proponowane przez Zamawiającego i powinna podlegać uzupełnieniom. Wykonawca powinien przedstawić spójną koncepcję realizacji badania poprzez zastosowanie odpowiedniego zestawu metod i technik badawczych (minimalne wymagania metodyczne zostały przedstawione w pkt powyżej). Oczekuje się, że Wykonawca w oparciu o swoją wiedzę i dotychczasowe doświadczenie zaproponuje właściwy z punktu widzenia celu badania **kompleksowy katalog metod badawczych, pozwalający na realizację wszystkich celów badania oraz odpowiedź na pytania badawcze w danym obszarze.**

W badaniu ewaluacyjnym musi zostać zastosowana triangulacja metodologiczna, zarówno na poziomie zastosowanych technik gromadzenia danych, jak również na poziomie analizy danych - poprzez prezentację w raporcie spójnych wyników badania i przedstawienie wyraźnej oceny ze strony ewaluatora - w oparciu o analizę danych pochodzących z różnych źródeł.

Dane znajdujące się w posiadaniu instytucji wdrażających, instytucji pośredniczącej oraz agencji płatniczej PROW 2014-2020, na potrzeby realizacji badania zostaną udostępnione - na wniosek Wykonawcy - przez każdą z ww. instytucji. Dostęp do pozostałych źródeł danych Wykonawca uzyska we własnym zakresie.

Ponadto w przypadku każdej zaproponowanej metody Wykonawca przedstawi opis i sposób doboru próby badawczej, wielkość próby i opis jej struktury (do poszczególnych narzędzi z uzasadnieniem przyjętego podejścia metodologicznego), liczby oraz sposobu przeprowadzenia wskazanych metod badawczych (badania ilościowe, wywiady), jak również sposobu zagwarantowania rzetelności oraz trafności zastosowanych narzędzi.

Zaproponowana metodologia badania powinna potwierdzać głębokie zrozumienie tematu przedmiotu umowy przez Wykonawcę, w tym znajomości wytycznych określonych na poziomie UE i uwzględnienia aktualnego stanu wiedzy naukowej (krajowej i zagranicznej) w obszarze projektowanej ewaluacji.

6. WYMAGANIA DOTYCZĄCE RAPORTOWANIA – dotyczy każdego zadania

1) **Koncepcja podejścia metodologicznego** przedstawiająca opis poszczególnych metod, technik badawczych oraz planowany sposób organizacji prac związanych z przeprowadzeniem oceny wraz ze szczegółowym harmonogramem. Koncepcja będzie zawierała metodykę wypracowania odpowiedzi na pytania badawcze, w szczególności poprzez uszczegółowienie pytań badawczych - określenie dla każdego pytania kryteriów oceny oraz określenie i przypisanie odpowiednich wskaźników do kryteriów/pytań. Ponadto na tym etapie będą przedstawione również projekty narzędzi badawczych, dokładny opis doboru prób badawczych, sposób powiązania wyników poszczególnych etapów, założenia odnośnie sposobu zarządzania danymi i sposobów prezentacji wyników. Założenia zawarte w koncepcji będą mogły być modyfikowane w porozumieniu z Zamawiającym, jeśli taka potrzeba zostanie stwierdzona w toku realizacji przedmiotu umowy, a zmiana będzie uzasadniona ze względu na cele umowy.

2) **Raport końcowy będzie zawierać:**

a) streszczenie,

Opis syntetyczny – w wersji tekstowej (sporządzony w języku polskim i angielskim) i infograficznej zawierający główne ustalenia z oceny. Streszczenie nie powinno przekraczać 5 stron.

b) wstęp,

c) wyniki analiz,

d) wnioski i rekomendacje.

e) załączniki zawierające m.in. koncepcje podejścia metodologicznego

f) załącznik przedstawiający wyniki badania w formacie wymaganym przez Komisję Europejską.

Rekomendacje należy przedstawić w formie tabeli, z następującymi kolumnami: wniosek z raportu, rekomendacja, sposób wdrożenia rekomendacji, adresat rekomendacji.

7. WSPÓŁPRACA Z ZAMAWIAJĄCYM – dotyczy każdego zadania

1) Na żądanie Zamawiającego Wykonawca będzie przekazywał Zamawiającemu informacje dotyczące przebiegu przedmiotu umowy oraz na temat ewentualnych problemów i zagrożeń w jego realizacji w formie krótkiego pisemnego raportu. Dopuszczalna jest forma elektroniczna.

2) Od Wykonawcy oczekuje się zagwarantowania dyspozycyjności i dostępności w pracach badawczych wszystkich ekspertów, którzy wejdą w skład zespołu badawczego.

3) Zamawiający zastrzega sobie możliwość wglądu lub uczestnictwa w przebiegu realizacji przedmiotu umowy.

4) Wykonawca zobowiązuje się do terminowej realizacji przedmiotu umowy oraz współpracy z Zamawiającym, w tym:

a) konsultowania metodologii i narzędzi badawczych,

- b) pozostawania w stałym kontakcie z Zamawiającym (spotkania odpowiednio do potrzeb, kontakt telefoniczny oraz drogą elektroniczną, wyznaczenie osoby do kontaktów roboczych),
 - c) informowania o stanie prac, pojawiających się problemach i innych zagadnieniach istotnych dla realizacji przedmiotu umowy,
 - d) prezentowania, na wniosek Zamawiającego, na otwartych spotkaniach projektów raportów: metodologicznego, końcowego.
- 5) **Wykonawca danego zadania w ramach raportu będzie zobowiązany do ścisłej współpracy z Wykonawcami pozostałych zadań, w szczególności w zakresie ujednolicenia wniosków i rekomendacji z przeprowadzonych badań.**
- 6) Mając na uwadze, że raport końcowy, po jego odbiorze przez Zamawiającego, zostanie przekazany Komisji Europejskiej, Wykonawca będzie zobowiązany do ścisłej współpracy z Zamawiającym w przypadku konieczności składania Komisji Europejskiej wyjaśnień odnośnie metodologii i wyników zawartych w raporcie.

8. PODSTAWOWE ŹRÓDŁA WIEDZY- dotyczy każdego zadania

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. str. 320 z późn. zm).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. str. 487 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r., ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. U. L 227 z 31.7.2014 s. 18 z późn. zm.).
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- Legislacja krajowa regulująca wdrażanie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- Wytyczne "Assessment of RDP Results: How to Prepare for Reporting on Evaluation in 2017".

- Wytyczne “Assessment of RDP Results: How to Prepare for Reporting on Evaluation in 2017 – Annex 11” https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/evaluation-helpdesks-publications-guidance-documents_en.
- Wytyczne “Assessing RDP achievements and impacts in 2019”.
- Wytyczne “Evaluation of Innovation in Rural Development Programmes 2014-2020” https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/evaluation-innovation-rural-development-programmes-2014-2020_en.
- Wytyczne “Evaluation of LEADER/CLLD / WYTYCZNE EWALUACJA LEADER/RLKS” https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/evaluation-leaderclld_en.
 - Wytyczne “EVALUATION OF NATIONAL RURAL NETWORKS 2014-2020”. https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/guidelines-evaluation-national-rural-networks-2014-2020_en
- “Common Evaluation Questions for Rural Development Programmes 2014-2020” - Working Paper https://enrd.ec.europa.eu/evaluation/publications/evaluation-helpdesks-publications-technical-support_en.
- Dokumenty robocze KE dotyczące wskaźników kontekstu, produktu, rezultatu i oddziaływania dostępne na stronie internetowej KE https://ec.europa.eu/agriculture/cap-indicators_pl.